

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

НН інститут культури і мистецтв

Кафедра хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор НН інституту культури і
мистецтв О.А. Устименко-Косоріч
серпня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фах (хорове диригування)

галузь знань 02 Культура і мистецтво

Спеціальність 025 Музичне мистецтво

освітня-програма/програми Музичне мистецтво

Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною
комісією

НН інституту культури і мистецтв
«30» серпня 2019 р.

Голова

О.Ф. Руденко

Розробник: доцент кафедри хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання Карпенко Є.В.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання

Протокол № 1 від «29» серпня 2019 р.

Завідувач кафедри

І.П. Заболотний, професор, заслужений діяч мистецтв України

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 13	Магістр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
1-й, 2-й		1-й, 2-й	
Семестр			
1-й, 2-й, 3-й		1-й, 2-й, 3-й	
Лекції			
Практичні, семінарські			
90 год.		22	
Лабораторні			
Самостійна робота			
300 год.		368 год.	
Консультації:			
Вид контролю: Залік (3-й семестр) Екзамен (1-й, 2-й семестри)			
Загальна кількість годин – 390			

Мета та завдання навчальної дисципліни

Курс «Фах» («Хорове диригування») є одним із головних спеціальних предметів у системі підготовки магістра музичного мистецтва, сучасного хорового диригента і має на меті практичну підготовку студентів до майбутньої професійної діяльності як виконавців, керівників хорів, набуття основних знань про специфіку диригентського жесту, взаємозв'язок внутрішньодольової пульсації та жестоутворення, способи досягнення виразності диригування, а також про організацію і комплектацію хорів різних видів і типів, опанування методами проведення занять в хоровому класі, ознайомлення з критеріями підбору репертуару хору; закріпити та розширити знання з теорії диригування і усвідомити алгоритм набуття диригентських вмінь та навичок, формування необхідних професійних компетенцій магістрантів музичного мистецтва – майбутніх диригентів хорів.

Засвоєння програмного матеріалу дисципліни «Фах» («Хорове диригування») забезпечує оволодіння загальними та фаховими компетенціями відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво»: знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність бути критичним і самокритичним; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності; здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності; здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності; здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу; здатність оперувати професійною термінологією; здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології виконавської діяльності; здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві та музичній педагогіці; здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Опанування дисципліни «Фах» дозволить студентові розвинути професійні навички, необхідні як у виконавській діяльності та роботі з хором.

1. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою вивчення дисципліни «Фах» (Хорове диригування) є опанування дисципліни «Хоровий клас». Попереднє опанування курсів «Хорознавство», «Постановка голосу», «Сольфеджіо», «Теорія музики», «Гармонія», «Поліфонія», «Аналіз музичних творів», «Хорова література», «Читання хорових партитур» відповідно до освітньо – професійної програми «Музичне мистецтво» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 025 Музичне мистецтво сприятиме опануванню дисципліни «Фах» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

2. Результати навчання за дисципліною

Результати навчання за дисципліною «Фах» передбачають оволодіння диригентськими знаннями, вміннями та навичками, які дозволяють ефективно працювати з хоровим колективом.

На заняттях з Фаху формується не тільки необхідний комплекс диригентських жестів, але здійснюється психологічна підготовка студента до спілкування з хором колективом. На заняттях з фаху студент формується як музикант, навчається самостійно приймати творчі рішення, виявляє здатність до формування власної виконавської концепції творів, що вивчаються.

Вивчення дисципліни «Фах» передбачає розвиток здатності студента до пропаганди загальнолюдських та мистецьких цінностей, демократичних та естетичних ідеалів, гуманістичної моралі, національної свідомості засобами музичного мистецтва.

Академічна та прикладна орієнтація програми спрямована на вивчення сукупності проблем музичного мистецтва, створення та інтепретацію продуктів музичної творчості, вдосконалення концертного виконавства, педагогічної та творчої майстерності в галузі музичної освіти. Результатом навчання за дисципліною є сформовані такі **програмні результати навчання:**

<p>Знання: принципів охорони голосу та виконавської культури, критеріїв виконавства.</p> <p>Уміння: здійснювати виконавську діяльність, демонструвати артистизм, майстерність концертного виконавства.</p>	<p>ПРН 1</p>	<p>Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.</p>
<p>Знання: особливостей стилів, жанрів, певної доби, до якої належать музичні твори.</p> <p>Уміння: здійснювати аналіз музичних творів, особливостей драматургії та художнього змісту музичних творів.</p>	<p>ПРН 3</p>	<p>Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.</p>
<p>Знання: змісту художньої інтерпретації музичного твору та його драматичної концепції.</p> <p>Уміння: здійснювати відтворення драматургічної концепції музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.</p>	<p>ПРН 4</p>	<p>Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.</p>
<p>Знання: змісту виконавських інтерпретацій.</p> <p>Уміння: демонструвати володіння музично-аналітичними інтерпретаційними навичками у процесі концертного виконавства музичних творів.</p>	<p>ПРН 7</p>	<p>Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських інтерпретацій.</p>
<p>Знання: професійної термінології.</p> <p>Уміння: використовувати диригентський понятійно-категорійний апарат у професійній діяльності</p>	<p>ПРН 10</p>	<p>Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.</p>

<p>Знання: принципів організації репетиційної роботи в хорі.</p> <p>Уміння: демонструвати володіння методами та прийомами організації репетиційного процесу під час підготовки концертних номерів.</p>	<p>ПРН 11</p>	<p>Організувати та здійснювати репетиційну роботу у процесі підготовки концертних номерів.</p>
<p>Знання: етичних норм комунікації з колегами, соціальними партнерами.</p> <p>Уміння: проявляти коректність та толерантність в процесі репетиційної роботи.</p> <p>Комунікація: взаємодія та комунікація з колегами, членами хорового колективу та соціальними партнерами.</p>	<p>ПРН 12</p>	<p>Здатність з дотриманням етичних норм здійснювати взаємодію та комунікацію з колегами, соціальними партнерами.</p>
<p>Знання: змісту професійної комунікації у процесі концертного виконання музичних творів; етичних норм взаємодії та комунікації.</p> <p>Уміння: демонструвати здатність до діалогу та співробітництва в умовах професійної діяльності у мистецькому закладі.</p> <p>Комунікація: взаємодія та комунікація у сфері сценічного концертного виконавства.</p>	<p>ПРН 13</p>	<p>Здатність співробітництва, діалогу та реалізації продуктивних форм взаємодії у мистецькому закладі.</p>
<p>Знання: методики організації самостійної роботи за фахом, критеріїв якісного виконання естрадних творів.</p> <p>Уміння: організувати самостійну роботу за фахом, самокритично оцінювати власне виконання, оволодівати новими виконавськими прийомами та техніками.</p>	<p>ПРН 14</p>	<p>Здатність здійснення самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, критичності і самокритичності у професійній діяльності.</p>
<p>Знання: змісту музичного мистецтва, мистецьких цінностей, естетичних ідеалів та національної свідомості.</p> <p>Уміння: розвивати мистецькі цінності, демократичні та естетичних ідеали, гуманістичну мораль та національну свідомість засобами музичного мистецтва.</p> <p>Комунікація: сценічна взаємодія зі слухачами та іншими артистами.</p>	<p>ПРН 15</p>	<p>Здатність розвивати у суспільстві засобами музичного мистецтва загальнолюдські та мистецькі цінності, демократичні та естетичні ідеали, гуманістичну мораль та національну свідомість.</p>

3.Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	Яскрава виконавська інтерпретація вокально-хорових творів, систематична, результативна, цілеспрямована робота студента над удосконаленням диригентської техніки, застосування ефективних методик в роботі з хором.
82 – 89	Систематична, результативна, цілеспрямована робота студента над удосконаленням диригентської техніки. Студент демонструє досить переконливий рівень втілення художніх образів творів, що виконуються.
74 – 81	Цілеспрямована та систематична робота студента над удосконаленням диригентської техніки. Студент не завжди демонструє переконливий рівень втілення художніх образів творів, що виконуються. Спостерігаються окремі помилки в застосуванні диригентських прийомів.
64 – 73	Недостатня наполегливість в напрямку оволодіння диригентсько-хоровими знаннями, уміннями, навичками, наявність досить суттєвих недоліків у диригентсько-хоровій підготовці.
60 – 63	Відсутність системності, наполегливості, старанності в оволодінні диригентсько-хоровими знаннями, уміннями, навичками, наявність суттєвих недоліків у диригентській підготовці.
35 – 59	Недбале ставлення до занять, постійне невиконання завдань, які передбачені навчальною програмою, низький рівень розвитку музикального слуху, слабкий розвиток музичного мислення, пам'яті, низький рівень диригентсько-хорових знань, умінь, навичок, про що свідчить недбалість виконавської інтерпретації вокально-хорових творів.
1 – 34	Завдання не виконане, знання з навчальної дисципліни відсутні. Велика кількість пропусків занять без поважних причин.

**Розподіл балів
Розділ 1 (екзамен)**

Поточний контроль								Разом	Підсумковий контроль	Сума
РОЗДІЛ 2										
T29	T 30	T31	T 32	T 33	T34	T35	T36			
Поточний контроль								59	25	100
7	7	7	7	7	8	8	8			
Контроль самостійної роботи								16		
2	2	2	2	2	2	2	2			

T 29, T 30 ... T 36 – теми розділів

Розділ 2 (екзамен)

Поточний контроль								Разом	Підсумковий контроль	Сума
РОЗДІЛ 2										
T29	T 30	T31	T 32	T 33	T34	T35	T36			
Поточний контроль								59	25	100
7	7	7	7	7	8	8	8			
Контроль самостійної роботи								16		
2	2	2	2	2	2	2	2			

T 29, T 30 ... T 36 – теми розділів

Розділ 3 (залік)

Поточний контроль								Разом	Сума
РОЗДІЛ 3									
T54	T 55	T56	T57	T58	T59	T60	T61		
Поточний контроль								76	100
10	10	10	10	9	9	9	9		
Контроль самостійної роботи								24	
3	3	3	3	3	3	3	3		

T 54, T 55 ... T 61 – теми розділів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	

64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

3. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами та методами демонстрування результатів навчання є поточне оцінювання студентів по практичній роботі (диригування творів різних характерів та стилів), заліки в 1 та 3 семестрах, екзамен 2 семестрі, які містять представлення письмового аналізу хороших творів, які виконуються, та гру партитури а сарпелла на фортепіано.

5. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Виконавський комплекс фахової підготовки.

Розділ 2. Удосконалення фахових виконавських компетенцій.

Розділ 3. Розвиток індивідуальної виконавської манери.

6. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. Виконавський комплекс фахової підготовки.

Тема 1.1. Предметна сфера професійної діяльності майбутнього магістра музичного мистецтва.

Інтеграція майбутніх магістрів до предметної сфери професійної діяльності.

Тема 1.2. Формування виконавського комплексу фахової підготовки.

Практичне вивчення структури та змісту комплексу фахової підготовки на матеріалі музичних творів.

Тема 1.3. Формування досвіду аналізу музичних творів з виокремленням особливостей драматургії, форми та художньо-виконавського змісту.

Опанування закономірностей розвитку музичного матеріалу, музичної драматургії та художнього змісту музичних творів.

Тема 1.4. Складові репетиційної діяльності у процесі фахової підготовки.

Практичне вивчення змісту та принципів організації репетиційної роботи виконавця в умовах сучасного культурно-мистецького середовища.

Тема 1.5. Міжпредметні зв'язки у процесі фахової підготовки.

Усвідомлення значення міжпредметних зв'язків у процесі оволодіння фаховими компетенціями.

РОЗДІЛ 2. Удосконалення фахових виконавських компетенцій.

Тема 2.1. Технічні засоби у процесі музичного виконавства.

Оволодіння широким спектром технічних засобів музичного виконавства.

Тема 2.2. Критерії якісного концертного звучання музичних творів.

Опанування вимог до якісного концертного звучання музичних творів та музично-виконавської майстерності.

Тема 2.3. Формування виконавської концепції музичного твору.

Практичне оволодіння змістом та структурою виконавської концепції музичного твору.

Тема 2.4. Принципи систематизації концертного репертуару.

Опанування здатності до формування різних концертних програм з урахування функцій музичного мистецтва, формування естетичних ідеалів, гуманістичної моралі та національної свідомості.

Тема 2.5. Організація самостійної роботи за фахом.

Методичне обґрунтування принципів організації самостійної роботи за фахом.

Тема 2.6. Розвиток сценічної взаємодії та культури.

Практичне опанування вибудовування комунікативної компетентності між учасниками творчого дійства у процесі концертно-виконавської діяльності.

Тема 2.7. Сучасні напрями виконавської діяльності.

Усвідомлення багатогранності сучасного мистецького простору.

РОЗДІЛ 3. Розвиток індивідуальної виконавської манери.

Тема 3.1. Створення драматургічно-виконавського трактування музичних творів.

Розвиток системності розуміння драматургічно-виконавського змісту музичного тексту у процесі концертно-виконавської діяльності.

Тема 3.2. Засоби творчої активізації.

Практична реалізація засобів творчої активізації концертного виконавця.

Тема 3.3. Формування еталону індивідуального концертно-виконавського стилю.

Оволодіння системою еталонів концертно-виконавського стилю та практична реалізація власної виконавської діяльності в їх дискурсі.

Тема 3.4. Моделювання майбутньої професійної діяльності.

Обґрунтування моделі майбутньої професійної творчої діяльності концертного виконавця-диригента з метою розвитку індивідуального виконавського досвіду.

7. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.		Самост. робота	Лекції	Практ.	Лабор.
РОЗДІЛ 1. Виконавський комплекс фахової підготовки.										
Тема 1.1. Предметна сфера професійної	22		4		18	22		2		20

діяльності майбутнього магістра музичного мистецтва.												
Тема 1.2. Формування виконавського комплексу фахової підготовки.	26		8		18	26		2				24
Тема 1.3. Формування досвіду аналізу музичних творів з виокремленням особливостей драматургії, форми та художньо-виконавського змісту.	24		6		18	24						24
Тема 1.4. Складові репетиційної діяльності у процесі фахової підготовки.	24		6		18	24		2				22
Тема 1.5. Міжпредметні зв'язки у процесі фахової підготовки.	22		4		18	22						22
РОЗДІЛ 2. Удосконалення фахових виконавських компетенцій.												
Тема 2.1. Технічні засоби у процесі музичного виконавства.	26		6		20	26		2				24
Тема 2.2. Критерії якісного концертного звучання музичних творів.	26		6		20	26		2				24
Тема 2.3. Формування виконавської концепції музичного твору.	26		6		20	26		2				24
Тема 2.4. Принципи систематизації концертного репертуару.	26		6		20	26		2				24
Тема 2.5. Організація самостійної роботи за фахом.	24		6		18	24		2				22
Тема 2.6. Розвиток сценічної взаємодії та культури.	24		4		18	24		2				22
Тема 2.7. Сучасні напрями виконавської діяльності.	24		6		18	24						24
РОЗДІЛ 3. Розвиток індивідуальної виконавської манери.												
Тема 3.1. Створення драматургічно-виконавського трактування музичних творів.	24		6		18	24		2				22
Тема 3.2. Засоби творчої активізації.	24		4		18	24						24
Тема 3.3. Формування еталону індивідуального концертно-виконавського стилю.	24		6		18	24		2				22
Тема 3.4. Моделювання майбутньої професійної діяльності.	24		6		18	24						24
Всього годин	390		90		300	390		22				368

8. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Розділ 1. Виконавський комплекс фахової підготовки.			
1.	Специфіка фахової підготовки.	2	
2.	Предметна сфера професійної діяльності майбутнього магістра музичного мистецтва.	2	2
3.	Структура виконавського комплексу.	2	2

4.	Оволодіння виконавським тезаурусом.	2	
5.	Аналіз і синтез у художньо-мистецькій діяльності.	2	
6.	Досвід аналізу музичних творів з виокремленням особливостей драматургії,	2	2
7.	Значення аналізу форми музичних творів	2	
8.	Практичне застосування аналізу художньо-виконавського змісту.	2	
9.	Зміст репетиційної діяльності концертного виконавця.	2	
10.	Удосконалення репетиційної діяльності у процесі фахової підготовки	2	2
11.	Індивідуальний підхід до проектування репетиційного процесу	2	
12.	Структура міжпредметних зв'язків у процесі фахової підготовки.	2	
13.	Використання між предметних зв'язків у практичній діяльності майбутнього магістра музичного мистецтва.	2	
Розділ 2. Удосконалення фахових виконавських компетенцій			
14.	Сучасні технічні засоби у музично-виконавській діяльності.	2	2
15.	Використання засобів музичної виразності у процесі концертного виконавства.	2	
16.	Практичне застосування технічних засобів у концертно-виконавській діяльності.	2	
17.	Критерії якісного концертного звучання музичних творів.	2	2
18.	Формування персонального виконавського досвіду.	2	
19.	Персоналізація критеріїв якісного концертного звучання в індивідуальній фаховій діяльності.	2	
20.	Зміст виконавської концепції музичного твору.	2	
21.	Формування індивідуальної виконавської концепції музичного твору.	2	2
22.	Індивідуальні концепції творів з навчального репертуару студента.	2	
23.	Врахування концертної драматургії	2	
24.	Опанування фахової літератури та виконавського репертуару.	2	
25.	Інновації та світові традиції у формуванні концертного репертуару.	2	
26.	Принципи організації самостійної роботи за фахом.	2	2
27.	Методи самоаналізу та самооцінки виконавської діяльності.	2	
28.	Взаємодія у системі «Виконавець – твір – слухач».	2	
29.	Досягнення високого творчого рівня у системі сценічної взаємодії.	2	
30.	Розвиток сценічно-виконавської культури.	2	
31.	Стильова та жанрова відповідність сучасної виконавської діяльності.	2	
32.	Сучасне музичне мистецтво та виконавство.	2	
33.	Сучасні напрями виконавської діяльності.	2	
Розділ 3. Розвиток індивідуальної виконавської манери			
34.	Драматургічно-виконавська концепція музичних творів.	2	
35.	Драматургічно-виконавське трактування музичних творів.	2	2

36.	Практична реалізація драматургічно-виконавської концепції творів з навчального репертуару.	2	
37.	Засоби творчої активізації виконавської діяльності.	2	
38.	Напрацювання практичного досвіду творчої активізації.	2	
39.	Ескізне вивчення та жанрово-стильовий аналіз музичних творів.		
40.	Вивчення концертно-виконавського надбання провідних виконавців.	2	2
41.	Методи наслідування виконавського досвіду	2	
42.	Співвідношення традицій та інновацій у формуванні індивідуального концертно-виконавського стилю.	2	
43.	Зміст моделювання майбутньої професійної діяльності.	2	
44.	Поглиблення компетентності самостійної концертно-виконавської діяльності	2	
45.	Удосконалення навичок самоаналізу у процесі професійної діяльності.	2	
Разом		90	22

9. Самостійна робота студентів

Назви розділів і тем	Кількість годин	
	Денна форма	Заочна форма
	Самост. робота	Самост. робота
РОЗДІЛ 1. Виконавський комплекс фахової підготовки.		
Тема 1.1. Предметна сфера професійної діяльності майбутнього магістра музичного мистецтва.	18	20
Тема 1.2. Формування виконавського комплексу фахової підготовки.	18	24
Тема 1.3. Формування досвіду аналізу музичних творів з виокремленням особливостей драматургії, форми та художньо-виконавського змісту.	18	24
Тема 1.4. Складові репетиційної діяльності у процесі фахової підготовки.	18	22
Тема 1.5. Міжпредметні зв'язки у процесі фахової підготовки.	18	22
Тема 2.1. Технічні засоби у процесі музичного виконавства.	20	24
Тема 2.2. Критерії якісного концертного звучання музичних творів.	20	24
Тема 2.3. Формування виконавської концепції музичного твору.	20	24
Тема 2.4. Принципи систематизації концертного репертуару.	20	24
Тема 2.5. Організація самостійної	20	24

роботи за фахом.		
Тема 2.6. Розвиток сценічної взаємодії та культури.	18	22
Тема 2.7. Сучасні напрями виконавської діяльності.	20	26
РОЗДІЛ 3. Розвиток індивідуальної виконавської манери.		
Тема 3.1. Створення драматургічно-виконавського трактування музичних творів.	18	22
Тема 3.2. Засоби творчої активізації.	18	24
Тема 3.3. Формування еталону індивідуального концертно-виконавського стилю.	18	22
Тема 3.4. Моделювання майбутньої професійної діяльності.	18	24
Всього годин	300	368

10. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Бенч О.Г., Шокало О.Г. Український хоровий спів. Київ: Український світ, 2002. 440 с.
2. Біляєва Н. В. Диригентський жест: знак, символ, смисл. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти – 2018, вип. 48, с. 25-36.
3. Бриліант О., Палкін В. Вокальні вправи для самодіяльного хору. Київ: Музична Україна, 1978. 25 с.
4. Головань Т.К. Формування навичок основ техніки диригування у студентів-початківців. Наукові записки НДУ ім. М.Гоголя. Психолого-педагогічні науки. – 2012. – № 1
5. Колесса М. Основи техніки диригування. – Київ: Музична Україна, 1973. 100 с.
6. Коломоєць О. М. Хорознавство. – Київ: Либідь, 2001. 167 с.
7. Крижанівський С. Вправи для розспівування. Київ: Музична Україна, 1977. 80 с.
8. Мартинюк А. Диригування: Навчальний посібник. – Мелітополь, 1996, 125 с.
9. Смирнова Т.А. Хорознавство. Харків: СДПУ, 2000. 180 с.
10. Шеметов П. Школа концертно-дирижерського мистецтва. Харків : Лівий берег, 2004. 302 с.

Додаткові:

1. Заболотний І.П., Карпенко Є.В. Диригентські етюди: Навчальний посібник для студентів першого курсу факультетів мистецтв вищих педагогічних навчальних закладів: – Суми: видавничо-виробниче підприємство "Мрія" ТОВ, 2007. - 92 с.
2. Заболотний І.П. Основи хорознавства: Навчальний посібник. — Суми: ВВП „Мрія-1”, 2006. — 180 с

3. Карпенко Є.В. Диригентсько–хорова підготовка вчителя музики. Суми: ВВП „Мрія – 1” ЛТД, 2001. 109 с.
4. Лашенко А.П. Хоровая культура. Київ: Либідь, 1989. 134 с.
5. Малахов Г.П. Современные дыхательные методики. Донецк: Сталкер, 2003. 254 с.
6. Мархлевський А.Ц. Практичні основи роботи в хоровому класі. Київ: Музична Україна, 1986. 96 с.
7. Михайличенко О.В. Нариси з історії музично-естетичного виховання молоді в Україні. Київ: КДЛУ, 1999. 224 с.
8. Пиз А. Язык жестов. Минск: Парадокс, 1995. 416 с.
9. Питання диригентської майстерності: Збірка статей Упор. М.М. Канерштейн. Київ: Музична Україна, 1980. 184 с.
10. Стахевич А.Г. Искусство Bel Canto в итальянской опере: Монография. Харьков, 2000. 155 с.
11. Стахевич О.Г. Основи вокальної педагогіки. Суми, 2002. 91 с.
12. Щекин Г. Как читать людей по их внешнему облику. Київ: Україна, 1993. 239 с.

11. Електронні ресурси. нотні бібліотеки в мережі:

1. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://videopartitura.ru/cat/hor>
2. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://svumik.sumy.ua>
3. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://muskniga.net.ua>
4. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://hor.by>
5. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://dam.kharkov.ua>
6. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://vesid.narod.ry>
7. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.notes.vg.com.ua>
8. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nlib.org.ua/parts/hor.html>
<http://www.info-library.com.ua/libs/stattya/333-estradni-shkoli-ukrayini.html>
9. [Електронний ресурс]. Режим доступу:
http://posibnyky.vntu.edu.ua/Pr_cult/content/roz14.html
10. [Електронний ресурс]. Режим доступу:
http://ippo.dn.ua/assets/Uploads/NSOD/NSD1_2011/post.pdf

12. Організаційно - методичне забезпечення самостійної роботи Орієнтовний перелік художньо – педагогічного репертуару:

Співає жіночий хор. Хрестоматія з хорового класу для студентів факультетів мистецтв педагогічних навчальних закладів. Хори без супроводу / Є. В. Карпенко. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. 124 с.

Розділ 1

Духовні твори

1. Радуйтеся, праведнії. М. Березовський
2. Концерт №3, I частина. Д. Бортнянський
3. Чертог твой. Д. Бортнянський
4. Благослови, душе моя, господа. М. Іпполитов-Іванов
5. Блажен муж. М. Іпполитов-Іванов
6. Благослови, душе моя, господа. К. Стеценко
7. Алілуя. С. Людкевич
8. Душе моя. П. Чесноков
9. До богородиці О. Архангельський
10. Легенда. Вірші О. Плещеева, музика П. Чайковського
11. Тропар преображенню господню. Обр. Арх. Іонафана
12. Богородице діво. А. Шнітке
13. Sit down, servant! Негритянський спіричуел в обр. Р. Шоу
14. Колядка. Слова народні, музика Є. Карпенка
15. Колядка. Слова народні, музика Є. Карпенка, редакція В. Прищенка
16. Колядка. Слова Й. Іваськіва, музика Є. Карпенка

Розділ 2

Обробки українських народних пісень

17. Щедрик. Обр. М. Леонтовича
18. Ой сивая зозуленька. Обр. М. Леонтовича
19. Не сходило вранці сонечко Обробка І. Бідака
20. Купалочка. Обробка Г. Гаврилець
21. Ой позаростали стежки-доріжки Обробка О. Чишка

Пісні Сумщини в обробці Є. Карпенка

22. Ой піду я полем родинно-побутова
23. Купала на Йвана. Купальська
24. Ой коточок, коточок. Колискова
25. Ай ну, люлі дитя спать. Колискова
26. Журавка. Родинно-побутова
27. Усі гори зеленіють. Родинно-побутова
28. Ой йох, на камені мох. Жартівлива
29. Гу-ду-ду. Небувальщина. Жартівлива

Розділ 3

Авторські твори

30. Без поры да без времени. Слова М. Циганова, музика П. Чайковського
31. Соловушка. Слова і музика П. Чайковського

32. Ты запой мне ту песню, что прежде. Слова С. Єсеніна, музика Г. Свиридова.
33. Старовинний танець. Г. Свиридов
34. Топи да болота. Слова С. Єсеніна, музика Є. Карпенка
35. К вам, павшие. Слова А. Твардовського, музика Р. Щедріна
36. Перша крига. Слова С. Вознесенського, музика Р. Щедріна
37. На вгороді коло броду. Слова Т. Шевченка, музика А. Штогаренка
38. Холод. Слова С. Кірсанова, музика Г. Комракова
39. Квітень. Слова С. Кірсанова, музика Г. Комракова
40. У люстра озер задивилася осінь. Слова М. Петренка, музика Є. Карпенка
41. В небе тают облака. Слова Ф. Тютчева, музика Ю. Чичкова
42. Барвінок цвів. Слова Т. Шевченка, музика Ж. Колодуб
43. Літній дощ. Слова і музика К. Шатрової
44. Сніг. Слова Л.-Є. Керна, музика К. Шатрової
45. Передзвони. Музика В. Гавриліна
46. Предвесеннее. Слова Ю. Тувіма, переклад М. Павлової, музика І. Пфєффер
47. Влияния. Слова Ю. Лійва, переклад Л. Тоома, Музика В. Салманова
48. Веснянка. Слова народні, музика В. Стеценка
49. А у тому саду. Слова народні, музика В. Стеценка

А також:

М. Маліборський, слова С. Галябарди. «Зірка Україна».

Українська народна пісня в обробці Є. Карпенка «Ой піду я полем» (з фольклорних записів В. Дубравіна)

В. Будревічус «Падає листя»

Твори з супроводом:

О. Лиховид. «Молитва до Богородиці».

І. Карабиць. «Де вітер землю голубить»

В. Сарієв, слова І. Северяніна «Акварель»

О. Білаш, слова П. Ребра. «Хвилина мовчання».

Дж. Керн, слова О. Харбаха «Дим»

І. Берлін «Puttin on the Ritz»

Є. Карпенко, слова О. Лобової «Суми»

Музика Ігоря Шамо, слова Дмитра Луценка «Яблуневий цвіт»

П. Чайковський хор «Девицы-красавицы» з опери «Евгеній Онегин»

О. Єрмолов, слова К. Кряжевої «Волебный мир искусства»

Є. Карпенко, вірші А. Маркова «Знову літо»

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Успішне викладання курсу потребує спеціально обладнаної аудиторії, музичного інструменту фортепіано, диригентського пульта, комп'ютера.